

Kijózanodás I.-II.

Pályázó neve: Sűrű Emma

Intézmény: Nyíregyházi Egyetem

Szak/ Évfolyam: Képi ábrázolás, III. évfolyam

Témavezető: Piti Zsuzsanna tanársegéd

Rezümé: Olajfestmény sorozat első kettő elkészült darabja.

„A valóság nem egy álomból áll, hanem sok álomból” – Az ezeregy éjszaka virágai, Pier Paolo Pasolini, 1974.

Az elkészült képek egy folyamatban lévő olajfestmény sorozathoz tartoznak. Fő témám, inspirációm, amik köré a festményeimet, szobraimat építem azok az engem körülvevő benyomások és találkozások egymásra rakódó halma. Egyfajta színpad részleteinek megjelenítésére törekszem, amelyet a környezetemre vetítek vagy az engem körülölelő tér és az abban tartózkodó emberek rám terített változatainak feszítő részletei. Az út és a sors keresésének jelentősége, a kérdés, hogy mindez csak véletlenszerű tapasztalások nyomasztó körköröségének végtelenje melyek önmagam reflexiói, esetleg létezik egy előre kitaposott ösvény amit kötelezően végig kell járnia mindenkinek, így megtapasztalva a többi ember egyéni dimenzióit és azokat a változatokat amelyek rólunk számtalan variációban formálódnak.

Ezen gondolatmenetek részletei miatt is szeretek foglalkozni azokkal a témákkal és eszközökkel melyek kézzel nehezen vagy egyáltalán nem foghatóak, a köztes állapotokkal, valamivel ami több mint a hús és az izmok, s mindennel amit egy test a bőrretek alá zár. A beteljesületlen állapot, ahogyan a kép a hiányzó részletek miatt feszülten áll össze, feszélyezve helyezkedik el a vásznon.

A „Kijózanodás” címet egy tarot kártyalap neve ihlette, a kardok hármass, melyen egy felhők alatt lebegő szívet láthatunk három karddal átszúrva. Ez a lap rávilágít egy helyzet búval és keserűséggel telt állapotára, valamelyest visszarángatva minket a valóság keserű tényébe, hogy új nézőpontból láthassunk mindent, s így ezek tudatában építkezni tudjunk. Számomra elkésztető az, ahogyan a tarot kártya napjainkban túlzottan is populáris terméké vált, így különböző alaptalan kontextusba helyezve őket torzítják a kártya alapvető funkcióját és jelentését, holott véleményem szerint remek lélektani és pszichológiai összefüggésekre lehet rávilágítani akár önmagunk tudatalattijában is, s mindezt fűszerezi egyfajta misztérium. A három kard a festmény sorozatban szétagolva jelenik meg, a harmadik kép egyenlőre készítés alatt áll, mivel a neki szánt témát jelenleg még átfogalmazom. A kard nem mindig a tényleges fegyverként jelenik meg, mivel a szív motívumot viszem végig, arra jobban fókuszáltam, viszont ezt nem tudatosan tettem. Számomra a szívnek ez a fajta megjelenítése majdhogynem ütközik a képek hangulatával, mintha nem illenének oda, de mégis valahogyan az üres térbe épülnek. Ez a fajta elem véleményem szerint már a giccs határát súrolja.

A hármass szám és annak jelentése visszatérő elem és kimeríthetetlen téma nem csak a spiritualitás, hanem a vallások és a világunk geometriájának területén is. Erre szintén egy, a tarot kártyában megtalálható nagy arkánumok részét képező lapot szeretnék példaként

szemléltetni, ami nem más, mint „A Hold” lap. A kártyán egy messzeségbe vezető utat látunk, amelynek elején egy kutya és egy idomítatlan, vad farkas áll. A két állat az ember tudatalatti, talán állatiasnak mondható ösztöneit testesíti meg, akárcsak Platón filozófiájában a lélek hármas felosztásához hasonlított lófogat képe. A kutya itt az engedelmes lovat, az észszerűséget és nemes bátorságot, a farkas a másik makacs lovat, az ösztönöket, a vágyakat, a Hold képében visszatetsző oldalról ábrázolt emberi fej pedig jelen esetben a kocsihajtót (ész) testesíti meg. Ezen három elem együttesen jeleníti meg az embert, annak lelkét és tudatalattiját, amely hármas tagoltsága miatt harmóniában és egymást kiegyenlítve kell, hogy létezzen. „A Hold” kártyát jellemző út az, amit egyfajta kettősségre oszt, az ember lelkének két oldala, a kettős torony és a folyó két partja, a XVIII-as szám melyet kettő darab kilencesre bonthatunk és a kártyához tartozó Neptun bolygó, valamint a mindkettőt uraló halak csillagjegy amely szintén kettő állat diszharmóniájából tevődik össze. A halak jegyhez társított erők, a teremtés, az ember, a mártíromság, a kezdet és a vég, a teher viselése, a körforgás pedig szintén részt képez valamennyi vallásban és azok szimbólumaiban. A Hold és az éjszaka a kapcsolat tudatunk és vágyaink között, a belső és külső világunk összekötő elemei, amelyeket félelmeinkhez, illúzióinkhoz alkalmazkodva alakítottunk ki.

A „Kijózanodás I.” című képen egy lómaszkot viselő női alak látható. Testtartását a barokk festmények inspirálták, ahogyan a képből majdhogynem kilógva helyezkedik el. Teste furcsán tagolódik és domborodik, bőrének színe nyers és élettelen, mellkasába kard áll és a felbuggyanó vér halovány fátyolként folyik lefele. Ő már beletörődött a sorsába, teste felénk fordul, szinte lelóg a képről. Mindenki számára nyilvánvalóvá teszi végzetét és kiszolgáltatottságát, azt a fajta kényszerített áldozathozatalt amelyet elénk tár. A közeli szembesítéssel, a teljes kép átláthatatlanságával feszültség érzetet szerettem volna a nézőben elérni, olyan szituációra emlékeztetni mindenkit mint amikor olyan dolgot láttunk melyet nem szabadott volna. Most előttünk ül mindez magatehetetlen módon és mi semmit sem tehetünk a halála ellen -ha az egyáltalán már elérte őt.

A „Kijózanodás II.” címet viselő festmény már mozgalmasabb. A nyers érzetet itt is szerettem volna megjeleníteni, melyhez tökéletes modellt találtam egy nyúzott nyúl formájában. Egy női alakot menekülés közben ér a nyílvesző által beteljesedett halál. Ugrás közben, a levegőben áll meg, arca lassan torzul fájdalomra. Feje köré szív alakú fejdísz tapad masnival ráerősítve, akár csak egy dísznek tartott házikedvencnek. A teste védtelen, csak húsból áll, végzetét még nem képes elfogadni. Mindkettő festményen a háttér egyszerű, homogén feketére hagytam, mivel számomra a környezet sosem volt igazán fontos, a figurák mozdulatait és történeteiket szeretném előtérbe helyezni. A homogén felületekből az alakok valamennyire kilógnak, így a számukra megszabott tér beláthatatlanságából még a felénk mutatott szelet is szűknek bizonyul a résztvevő figuráknak. Ezek az alakok ruhátlanok, ami egyfajta kiszolgáltatottságot, de emellett mégis a valós alakjukat mutatják, a „meztelen valóságot”.

A színválasztás terén szerettem volna maradni a saját palettámon belül, tehát nem tartottam szem előtt egy emberen előforduló színskálának pontos részleteit. Szeretem a valamennyire nyers, mégis drámai hatást elérni, azt ami csak jelzi a valószerűséget és a valóság emlékezetből való visszatükrözését. A bőr színét például sárgából, fehérből és vörösből keverem ki ahogyan azt tanultam, de mindig szeretek valamennyire több vörös színt, esetleg sárgát belevinni, foltként használni, így megpróbálni elérni azt, hogy ez a tónus ismerős legyen, hiszen a bőrről van szó, ezzel ellentétben pedig mégsem tökéletesen realiztikus. Ezeket és ehhez hasonló a tónusokat, valamint atmoszférát szeretnék elérni, egyfajta misztikus és egyéni szimbólumokkal

felvértetett alakokat létrehozni, később pedig szobor formájában, térben megalkotni őket. A kialakulóban lévő forma és színhasználatom ihletői közé tartozik Miura Kentaro és Yoshitaka Amano karaktervilága, a barokk festészetben belül Caravaggio fényviszonyainak tanulmányozása, a középkori kódexek, valamint Alejandro Jodorowsky filmjei is.

A hasonló stílusú festményeim száma nőtt a 2023-as TDK óta és szeretnék a jövőben is új ötleteket megvalósítani akár festmény, szobor vagy jelmez formájában, így a projektjeim száma sem csökkent. A javítás és fejlődés, az egészséges határokon belül mozgó, munkakedvet növelő elégtelenségem mindig is jelen lesz, hiszen az ember és annak jelleme, a világgal való kapcsolata folyamatosan alakul, változik.